

12 cilvēka RAKSTURS UN OMA

Temati

- Rakstura īpašības un noskaņojums
- Horoskopi
- Sakāmvārdi

Gramatika, valodas lietojums

- Darbības vārdu pagātne
- Atgriezenisko darbības vārdu pagātne
- Piedeļības vietniekvārds *savs, sava*
- Noteiktā galotne datumos, gadskaitļos
- Noteiktā galotne tekstā (noteiktības kategorija)
- Deminutīvi

ievads

Horoskops šai dienai

♈ **Auns** 21.03.–20.04.

Būs ļoti laba diena. Bet nestāstiet to neviens!

♉ **Vērsis** 21.04.–20.05.

Būs finansiālas problēmas. Uzmanieties!

♊ **Dvīņi** 21.05.–21.06.

Būs problēmas ar veselību. Ejiet pie ārsta!

♋ **Vēzis** 22.06.–22.07.

Būs konflikts ar kolēgiem. Neejet uz darbu! Būs laime eksāmenā. Varat nemācīties.

♌ **Lauva** 23.07.–23.08.

Būs laimīga mīlestība. Gaidiet!

♍ **Jaunava** 24.08.–23.09.

Būs daudz darba, bet arī daudz prieka un energijas.

♎ **Svari** 24.09.–23.10.

Zvanīs sens draugs. Jums būs prieks.

♏ **Skorpions** 24.10.–22.11.

Būs konflikts ģimenē. Nesēdiet mājās!

♐ **Strēlnieks** 23.11.–21.12.

Būs daudz naudas. Ejiet iepirkties!

♑ **Mežāzis** 22.12.–20.01.

Ķoti daudz ēdīsiet. Domājiet par savu figūru!

♒ **Ūdensvīrs** 21.01.–19.02.

Ķoti daudz ēdīsiet. Domājiet par savu figūru!

♓ **Zivis** 20.02.–20.03.

Būs jauns darbs. Jums patiks.

Kādā omā šodien būs auns, vērsis, dvīņi un citi? Kāpēc?

Auns šodien būs labā omā, jo būs laba diena.

Vērsis šodien būs sliktā omā, jo...

Lauva būs priecīgs, jo...

Skorpions būs skumjš, jo...

Vai jūs ticat tam, ko raksta horoskopā?

Teksti un uzdevumi

Es viņu atceros

- Ieva: Čau, Ilze!
- Ilze: Sveika...
- Ieva: Tu izskaties tik nopietna. Vai tu esi skumja?
- Ilze: Es neesmu skumja, tikai domīga.
- Ieva: Par ko tu domā?
- Ilze: Es domāju par savu vecvecmāmiņu. Šodien ir viņas dzimšanas diena.
- Ieva: Vai tava vecvecmāmiņa vēl ir dzīva? Cik viņai ir gadu?
- Ilze: Nē, viņa vairs nav dzīva, viņa nomira pirms četriem gadiem. Ja viņa vēl dzīvotu, viņai šodien būtu 100 gadu.
- Ieva: Vai tu viņu labi atceries?
- Ilze: Ľoti labi. Mūža beigās viņa dzīvoja pie savas mazmeitas, un tā ir mana māte. Es viņu ļoti mīlēju, viņa bija brīnišķīgs cilvēks.
- Ieva: Tas ir jauki. Es gan neatceros savu vecvecmāmiņu. Pēdējā no viņām nomira, kad es vēl biju pavisam maza.

Vai Ilze ir skumja? Kāpēc Ieva domā, ka Ilze ir skumja?

Kam šodien ir dzimšanas diena? Kurā gadā viņa ir dzimusī?

Vai Ieva atceras savu vecvecmāmiņu? Vai jūs atceraties savas vecvecmātēs?

Ilze mīlēja **savu** vecvecmāmiņu.

Ilze saka: **Es** mīlēju **savu** vecvecmāmiņu.

Ieva jautā: Vai **tu** atceries **savu** vecvecmāmiņu?

Stāstiet par **saviem** vecvecākiem!

Piezīme! Ne vienmēr vārds **savs** ir va-

jadzīgs, piemēram:

Es satikos ar draugiem.

Viņš dzīvo pie vecākiem.

Es runāju ar mammu.

Es zvanīju māsai.

Piederības vietniekvārds: **savs, sava**

	Vienskaitlis			Daudzskaitlis		
Nominatīvs (kas?)	sav-s		sav-a	sav-i		sav-as
Genitīvs (kā?)	sav-a		sav-as	sav-u		sav-u
Datīvs (kam?)	sav-am		sav-ai	sav-iem		sav-ām
Akuizatīvs (ko?)	sav-u		sav-u	sav-us		sav-as
Lokatīvs (kur?)	sav-ā		sav-ā	sav-os		sav-ās

12.1. Ierakstiet vārda **savs, sava** formas!

Paraugs. Vai tu mīli savu vecmāmiņu?

1. Vai visi vecāki mīl _____ bērnus?
2. Vakar es satikos ar _____ draugiem.
3. Jānis runā ar _____ draudzenēm.
4. Mans vectēvs vienmēr runā ar _____ suni.
5. Toms man stāstīja par _____ problēmām.
6. Stāstiet par _____ ģimeni!
7. Profesors traucē studentus ar _____ jautājumiem.

12.2 Lasiel un sakiet, cik viņiem tagad būtu gadu, ja viņi vēl būtu dzīvi!

Rainis: *1865. g. → Rainis ir dzimis tūkstoš astoņsimt sešdesmit piektajā gadā. Ja viņš vēl būtu dzīvs, viņam tagad būtu ... gadi.

Aspazija: *1865. g. → Aspazija ir dzimusī ... Ja viņa vēl būtu dzīva, viņai tagad būtu _____

Rūdolfs Blaumanis: *1863. g. _____

Krišjānis Barons: *1835. g. _____

Fricis Bārda: *1880. g. _____

Zenta Mauriņa: *1897. g. _____

Anna Brigadere: *1861. g. _____

Emīlija Benjamiņa: *1881. g. _____

12.3. Stāstiet par saviem vecvecmātēm un vecvectēviem!

Kurā gadā viņi ir dzimuši? Cik viņiem tagad būtu gadu, ja viņi vēl būtu dzīvi?

Kurā gadā?	1865. g.	tūkstoš astoņsimt sešdesmit piektajā gadā
Kurā datumā?	25.01.	divdesmit piektajā janvārī
No kura gada līdz kuram gadam?	1865. g.–1929. g.	no tūkstoš astoņsimt sešdesmit piektā gada līdz tūkstoš deviņsimt divdesmit devītajam gadam
No kura datuma līdz kuram datumam?	25.01.–28.01.	no divdesmit piektā janvāra līdz divdesmit astotajam janvārim

no + ģenitīvs	no pirmā no piektā	gada janvāra
līdz + datīvs	līdz pirmajam līdz piektajam	gadam janvārim
lokatīvs: kad?	pirmajā piektajā	gadā janvārī

12.4. Kad ir kurš zodiaks? Kas jūs esat pēc horoskopa?

Lasiet skaļi datumus!

Paraugs.

♈ Auns: 21.03.–20.04. → no divdesmit pirmā marta līdz divdesmitajam aprīlim

♉ Vērsis: 21.04.–20.05. → no divdesmit pirmā aprīļā līdz divdesmitajam maijam

♊ Dvīņi: 21.05.–21.06.

♋ Vēzis: 22.06.–22.07.

♌ Lauva: 23.07.–23.08.

♍ Jaunava: 24.08.–23.09.

♎ Svari: 24.09.–23.10.

♏ Skorpions: 24.10.–22.11.

♐ Strēlnieks: 23.11.–21.12.

♑ Mežāzis: 22.12.–20.01.

♒ Ūdensvīrs: 21.01.–19.02.

♓ Zivis: 20.02.–20.03.

12.5. Stāstiet, kad ir jūsu dzimšanas diena! Kas jūs esat pēc horoskopa?

Paraugs.

Es esmu lauva pēc horoskopa, jo es esmu dzimis / dzimus piektajā augustā.

Es esmu dzimis / dzimus divdesmit trešajā februārī, tāpēc es esmu zivs pēc horoskopa.

- Ieva: Pastāsti man par savu vecvecmāmiņu! Kāda viņa bija?
- Ilze: Gribi, es tev parādīšu bildi. Te viņa stāv man blakus—maziņa ar baltiem matiem. Tādu es viņu atceros. Šī ir viena no pēdējām bildēm. Man ir 14 gadi, es jau esmu garāka par viņu.
- Ieva: Viņa izskatās ļoti simpātiska!
- Ilze: Jā, Mimīte—tā mēs viņu saucām—bija tāda optimistiska un enerģiska, ar gaisu skatu uz dzīvi. Viņa bieži smējās.
- Ieva: To var redzēt viņas grumbiņās. Vai viņai bija laimīga dzīve?
- Ilze: Domāju, ka jā. Protams, ne vienmēr viegli gāja. Viņas pirmais vīrs—manas mammas mātes tēvs—krita karā. 1948. gadā viņa apprečējās ar otro vīru, ar kuru kopā nodzīvoja vēl gandrīz 40 gadus. Oskars arī bija brīnišķīgs cilvēks.
- Ieva: Vai tu arī viņu pazini?
- Ilze: Nē, bet mamma man stāstīja. Mamas vecāki daudz strādāja, tāpēc mamma vairāk dzīvoja pie Mimītes un viņas vīra. Es domāju, ka tā bija ļoti laimīga laulība.
- Ieva: Kāpēc tu tā domā?
- Ilze: Viņi bija ideāls pāris, jo pēc rakstura bija ļoti atšķirīgi. Mimīte bija runīga. Oskars—kluss. Abi bija labi un sirsnīgi cilvēki, bet Mimīte dažreiz varēja būt mazliet kašķīga. Taču ar Oskaru nevarēja strīdēties—viņš vienmēr palika mierīgs, nekad neteicās neviens jauna vārda. Es ļoti ceru, ka es arī kādreiz atradīšu tādu vīru!
- Ieva: Tāpēc, ka tu arī dažreiz esi kašķīga?

? Kāda izskatījās Ilzes vecvecmāmiņa?

Kāpēc viņa apprečējās divas reizes?

Kāpēc Mimītes un Oskara laulība bija laimīga?

Kāpēc Ilze vēlas atrast tādu vīru, kāds bija Oskars?

Kā jūs domājat—vai ir labi, ja vīram un sievai ir atšķirīgi raksturi?

12.6. Diskutējet!

Kāds ir pāris, par kuru saka:

- *sader kā cimds ar roku;*
- *dzīvo kā suns ar kakī?*

12.7. Kādi ir cilvēki?

Bagāts, čakls, dārgs, gaišs, garlaicīgs, jauns, melns, mierīgs, resns, sarežģīts, silts, sirsnīgs, skaļs, stiprs, svarīgs, slinks.

- Kurus no šiem vārdiem lieto, runājot par cilvēkiem?
- Kuri vārdi apraksta cilvēku raksturu, kuri—izskatu vai citas īpašības?
- Nosauciet vēl citus vārdus, ar kuriem raksturo cilvēkus!
- Paskaidrojet piecus vārdus saviem vārdiem!

Paraugs. Ja cilvēks ir kašķīgs, viņam patīk strīdēties. Bagāts cilvēks ir tāds, kuram ir...

28. Ierakstiet īpašības vārdu antonīmus!

Paraugs. liels — mazs

ātrs — _____

auksts — _____

dārgs — _____

garlaicīgs — _____

garš — _____

jauns — _____

lašķīgs — _____

kluss — _____

lietains — _____

resns — _____

skumļš — _____

smags — _____

tumšs — _____

vienkāršs — _____

29. Strādājiet pāros! Veidojiet jautājumus ar īpašības vārdiem, atbildēs lietojiet antonīmu!

Paraugs. Vai šodien ir auksts laiks? Nē, šodien ir silts laiks.

Vai tavs tēvs ir resns? Nē, viņš ir tievs.

30. Kādi ir cilvēki pasakās?

Pelnrušķite, Sarkangalvīte, Sniegbalīte, Sniegbalītes pamāte, Pameita, Muļķītis

Vai jūs viņus pazīstat? Kādi viņi ir? Raksturojiet viņus un citus pasaku tēlus, kurus jūs zināt!

Izmantojiet īpašības vārdus: *labs, gudrs, naivs, skaists, čakls, jauns, muļķis, slinks...*

Paraugs. Pelnrušķite ir čakla, laba...

Deminutīvi

Mammai ir mīļš, mazs **dēliņš**.

Māsai ir mīļš, mazs **brālītis**.

Brālim ir mīļa, maza **māsiņa**.

Tā ir mīļa, maza **meitenītē**.

Deminutīvi

dēl-s	mās-a	brāl-is	meiten-e
dēl-iņ-š	mās-iņ-a	brāl-īt-is	meiten-īt-e

31. Klausieties un izrunājiet pareizi!

dēls [dæ:ls] — dēliņš [də:lɪŋʃ]

bērns [bæ:rns] — bērniņš [bə:rniŋʃ]

zēns [zæ:ns] — zēniņš [zə:nɪŋʃ]

vectēvs [væ:tstæ:y s] — vectētiņš [vetstə:tɪŋʃ]

12.12. Lasiet tekstu un pasakiet, kāds ir mazdēla „īstais vārds”!

Vecmāmiņa rāda bildes un stāsta par savu mazdēlu:

„Te Andrītis vēl ir pavisam maziņš. Te Andrītim jau ir viens gadiņš. Šeit Andrītis jau iet skolā. Tie ir Andrīša draugi. Šeit māsiņa fotografē Andrīti pie universitātes—viņš jau ir students. Tāds mīļš un gudrs bērniņš!”

- Atrodiņekstīgā deminutīvus!
- Kā jūs domājat, kāpēc vecmāmiņa lieto tik daudz deminutīvu?
- Stāstiet jūs vecmāmiņas vietā par Jāni, Tomu, Ievu un Ilzi!

12.13. Strādājiet pāros! Jautājet un atbildiet pēc parauga!

Māsa, bērns, dēls, meita, puisis, meitene, kaķis, pele, suns (sunitis).

Paraugs. brālis—Vai tas ir tavs brālis? Jā, tas ir mans brālītis.

Vokatīvs

Paldies, vecmāmiņ!

Čau, Ilzīt!

Jānīt / Jānīti, nāc šurp!

Ak, Ieviņ, mana mīļā sieviņ!

Atgriezeniskie darbības vārdi

Tagadne	Pagātne
Kā viņa izskatās?	Kā viņa izskatījās?
Viņi bieži strīdas.	Viņi bieži strīdējās.
Viņa smejas.	Viņa smējās.

12.14. Lasiet tekstu! Pievērsiet uzmanību pasvītrotajiem vārdiem! Ievas stāstījumā rakstiet atbilstošos darbības vārdus tagadnē!

Ilze stāsta par savu vecvecmāmiņu:

„Mimīte bija sabiedriskā sieviete. Viņai patika būt kopā ar citiem cilvēkiem. Uz dzīvi viņa skatījās ar optimismu. Viņa bieži smējās. Dažreiz viņa gribēja strīdēties. Viņas draugi to zināja. Tāpēc viņi palika mierīgi un nestrīdējās ar viņu. Tad viņa saprata, ka labāk dzīvot draudzīgi.”

Ieva domā, ka Ilze ir līdzīga Mimītei. Ieva stāsta par Ilzi:

„Ilze ir sabiedriskā sieviete. Viņai _____ būt kopā ar cilvēkiem. Uz dzīvi viņa _____ ar optimismu. Viņa bieži _____. Dažreiz viņa _____ strīdēties. Viņas draugi to _____. Tāpēc viņi _____ mierīgi un _____ ar viņu. Tad viņa _____, ka labāk dzīvot draudzīgi.”

Viņa atrada. Vai es arī **atradīšu?**

Mimīte atrada perfektu vīru. Vai Ilze arī **atradīs** perfektu vīru?

Darbības vārdi (verbi): nākotne

	atras-t	ēs-t	nes-t
viņš, viņa, viņi, viņas	tagadne	atrod	ēd [æ:d]
	pagātne	atrad-a	ēd-a [e:da]
	nākotne	atrad-ī-s	ēd-ī-s [e:di:s]
			nes-ī-s [nesi:s]

Āpat: *prast (prata), saprast (saprata), vest (veda), izmest (izmeta), mest (meta), pūst (pūta),*
līst (laida), krist (krita)

2.15. Uzrakstiet, kas notiks rīt.

■ Rīt būs laba diena. Ko viņi atradīs?

atrast: *uz ielas naudu, jaunu darbu, interesantu hobiju, labu dzīvokli, perfektu vīru...*

es atradīšu jaunu darbu mēs

tu jūs

viņš viņi

viņa viņas

■ Rīt nebūs laba diena, visi būs dusmīgi. Ko viņi metīs ārā pa logu?

mest: *televizoru, traukus, kaktusu...*

es

tu

■ Mmmm... garšīgi! Ko mēs ēdīsim?

ēst: *pankūkas, saldējumu...*

es

tu

Darbības vārds (verbs): nākotne

	nes-t	sapras-t	galotnes
es	nes-ī-š-u	saprati-š-u	-u
tu	nes-ī-s-i	saprati-s-i	-i
viņš, viņa, viņi, viņas	nes-ī-s	saprati-s	-
mēs	nes-ī-s-im	saprati-s-im	-im
jūs	nes-ī-s-it / nes-ī-s-iet	saprati-s-it / sapratī-s-iet	-it / iet

Savādais kengurs (Elīna Breiķe)¹

Vienā ģimenē izauga trīs kenguri. Mazos kengurus sauca Savādais, Toms un Titī. Divi kenguri līdzinājās tēvam un mātei, bet Savādais bija pavisam savāds, savāds.

Kenguram savādais bija tas, ka ap vienu aci tam bija melns, ap otru balts un uz muguras bija liels, melns pleķis, pleķi viņam bija uz ķepām, uz deguna, uz pieres, bet jo īpaši savādi bija tas, ka viņam astes gals bija balts, tālāk gāja melns un atkal balts, gluži kā bitei. Viņš bija liels un smuks.

Kad tēvs bērnus laida skolā, uz Savādo visi skatījās. Bet kenguram tas nepatika un viņš mēģināja sevi nokrāsot, lai būtu kā visi citi.

Krāsa nožuva, un, kad lija lietus, viņš atkal palika tāds pats kā bija. Savādajam tēvs paskaidroja, ka viņš tāpat ir ļoti glīts. Un kengurs saprata, ka viņš patiešām ir glīts.

Bebrs uz Mēness (Andris Bezpaļčikovs)²

Sen senos laikos dzīvoja dzeltens bebrs. Viņš nebija tāds kā citi bebri. Viņš bija savādāks. Šis bebrs bija liels džeza cienītājs, un citi bebri viņu iesaukāja par Džezu. Bet citi bija arī ļoti skaudīgi un izdomāja dzeltenajam bebram nodarīt ko ļaunu.

Kādu dienu bebrs bija smagi strādājis un ļoti noguris. Naktī debesīs bija pilnmēness. Visi bebri sametās uz vienu roku, un tajā naktī viņi iznesa dzelteno bebru laukā un pagrieza viņa dibenu uz mēness pusi. Mēness pievilkšanas spēks uzvilka bebru augšā, un dzeltenais bebrs tur palika uz visu mūžu.

Pārējie bebri pēc izdarītā ļoti noskuma. Viņi nozēloja nodarīto, jo viņiem vairs nebija ne džeza, ne kādas citas mūzikas. Pēc pāris gadiem bebri nomira, tāpēc ka nevarēja dzīvot bez mūzikas.

Un ja jūs naktī dzirdat džezu, tad ziniet, ka to uz Mēness klausās bebrs Džezs.

¹ Mazā cilvēka pasacījās. Rīga : Valters un Rapa, 2002, 9.–10. lpp.

² Pasakas par bērnu dzīvi. Rīga : Liels un mazs, 2005, 74. lpp.

?

Vai tās ir pasakas ar laimīgām beigām?

• Vai tās ir pasakas ar morāli? Kāda ir pasakas morāle?

Šīs nav tautas pasakas. Ko jūs domājat par pasaku autoriem? Kas viņi ir?

Savādais bija pavisam savāds.

Uz Savādo visi skatījās.

Savādajam tēvs paskaidroja, ka viņš ir glīts.

12.16. Salīdziniet pasakas!

Kas ir kopīgs abām pasakām? Ar ko tās atšķiras? Diskutējet un uzrakstiet!

Kopīgais: Abas pasakas rakstīja...; abās pasakās runa ir par...; galvenais varonis abās pasakās...

Atšķirīgais: Pirmajā pasakā..., bet otrajā pasakā...; pirmās pasakas autors ir..., bet otrās pasakas autors ir...

Noteiktā galotne

Kādreiz dzīvoja dzeltens bebrs.

Šis dzeltenais bebrs bija savādāks.

Šo dzelteno bebru citi bebri nemīlēja.

Šim dzeltenajam bebram ļoti patika džezs.

Kādreiz dzīvoja dzeltena pele.

Šī dzeltenā pele bija ļoti resna.

Šo dzelteno peli apēda milzīgs kakīs.

Šai dzeltenajai pelei bija īsa dzīve...

2.17. Uzrakstiet pasaciņu par kādu savādu dzīvnieku vai cilvēku!

Pasakas parasti sākas tā:

Reiz dzīvoja...

Kādreiz...

Sen senos laikos...

Vienā ģimenē...

Kādā vecā mājā...

2.18. Lasiet sakāmvārdus un atbildiet uz jautājumiem!

Kurus no šiem sakāmvārdiem jūs zināt no citām valodām? Ko tie saka par cilvēku, viņa mākslību un viņa dzīvi?

Ābols no ābeles tālu nekrīt.

Ūsi ūdeņi ir dzīļi.

Katrs pats savas laimes kalējs.

Katrai dienai sava nakts.

Katram savs kreklis tuvāks.

Laime dara priecīgu, nelaime — gudru.

Pārbaude

12.19. Ierakstiet nākotnes formas!

Paraugs. Rīt viņš metīs savu datoru ārā pa logu. (mest)

- Vai rīt _____ vējš? (pūst)
- Ko mēs šovakar _____? (ēst)
- Kādreiz tu _____, ka latviešu gramatika ir vienkārša. (saprast)
- Es nezinu, vai es _____ ideālu sievu. (atrast)
- Drīz būs rudens, tad lapas _____ no kokiem. (krist)
- Vai skaloj studentus _____ no kopmītnēm? (izmest)

12.20. Ierakstiet viņš vai sava atbilstošā formā!

Ķengurs Savādais nelīdzinājās _____ vecākiem. Mazais ķengurs izskatījās pavisam citāds nekā _____ brāļi. _____ brāļi bija parasti ķenguri, bet viņš bija citāds. Vecāki mīlēja visus _____ bērnus, bet ķenguram Savādajam nepatika _____ izskats. _____ klasesbiedri par viņu smējās. Savādais gribēja mainīt _____ izskatu. Viņš gribēja līdzināties _____ klasesbiedriem un nokrāsoja _____ asti. Bet lietus nomazgāja krāsu, un _____ klasesbiedri smējās vēl vairāk.

12.21. Šajos teikumos ir aizmirsti deminutīvi. Kur?

Paraugs. Pasakā Sniegbalte ir skaistāka par pamāti. → Sniegbaltīte

- Man patīk Engelberta Hamperdinka opera "Ansis un Grieta".
- Pelnrušķe ir čakla, skaista un gudra.
- Arī ēzelis I-ā ir Vinnija Pūka draugs.
- Vai jūs zināt, kas ir Brālis un Karlsons, kas dzīvo uz jumta? Astrīdai Lindgrēnai ir grāmatā par viņiem.
- Sarkangalve iet ciemos pie vecmāmiņas. Pretī nāk vilks.
- Mazais Sprīdis ir latviešu tautas pasakas varonis.

12.22. Rakstiet horoskopu šai nedēļai. Kas būs?

Paraugs.

Ψ Auns. Zvanīs profesore. Neejet pie telefona!

12.23. Vai ir kāds, par kuru jūs varat teikt: „Viņš / viņa ir brīnišķīgs cilvēks”? Pastāstiet par viņu!

Vārdi un frāzes

iet iepirkties	ķepa
pievilkšanas spēks	kluss, klusa
nodarīt ko ļaunu	krāsa
	krāsot (krāso, krāsoja), <i>sal.</i> nokrāsot
šebele	laulība
apprecēties (apprecas, aprecējās)	ļauns, ļauna
aprakstīt (apraksta, aprakstīja) ← rakstīt	lauva
īrā	līdzināties (līdzinās, līdzinājās)
aste dsk. ģen. astu	mazdēls
augšā	mazmeita
āuns	mest (met, meta)
bebris	mežāzis
bilde <i>sar.</i>	mierīgs, mierīga
bite	morāle
brīnišķīgs, brīnišķīga	nodarīt (nodara, nodarīja) ← darīt
čakls, čakla	nodzīvot (nodzīvo, nodzīvoja) ← dzīvot
cienītājs, cienītāja	nomirt (nomirst, nomira)
dibens	nopietns, nopietna
domīgs, domīga	noskumt (noskumst, noskuma) ← skumt
draudzīgs, draudzīga	nožēlot (nožēlo, nožēloja)
dvīņi	nožūt (nožūst; nožuva) ← žūt
džezs	optimisms
dziļš, dziļa	optimistisks, optimistiska
dzīvs, dzīva	pagriezt (pagriež, pagrieza) ← griezt
enerģija	pamāte
enerģisks, enerģiska	pankūka
figūra	parādīt (parāda, parādīja)
finansiāls, finansiāla	pārējais, pārējā
gals	paskaidrot (paskaidro, paskaidroja) ← skaidrot
gluži	pēc (+gen.): pēc horoskopa, pēc rakstura
grumba: grumbiņa	pēdējais, pēdējā
gudrs, gudra	perfekts, perfekta
hobijs	pilnmēness
iepirkties (iepērkas, iepirkās)	pleķis <i>sar.</i>
iesaukāt (iesaukā, iesaukāja)	raksturs
ipašība	runīgs, runīga
izaugt (izaug, izauga) ← augt	sabiedrisks, sabiedriska
izdarīt (izdara, izdarīja) ← darīt	saderēt (sader, saderēja) (<i>ar + akuz.</i>)
iznest (iznes, iznesa) ← nest	sakāmvārds
izskats	satikties (satiekas, satikās): tu satieci
jaunava	savāds, savāda
kaktuss	sirsnīgs, sirsnīga
kalējs	skats
karš	skaudīgs, skaudīga
kašķīgs, kašķīga	skorpions
kengurs	

slinks, slinka	vecvecmāmiņa
smuks, smuka <i>sar.</i>	vecvecmāte
strēlnieks	vērsis
strīdēties (strīdas, strīdējās)	veselība
suns vsk. <i>ģen.</i> suna, vsk. <i>dat.</i> sunim	vēzis
svari	viegls, viegla
ūdensvīrs	zivis
uzmanīties (uzmanās, uzmanījās)	zodiaks
uzvilkt (uzvelk, uzvilka) ← vilkt	